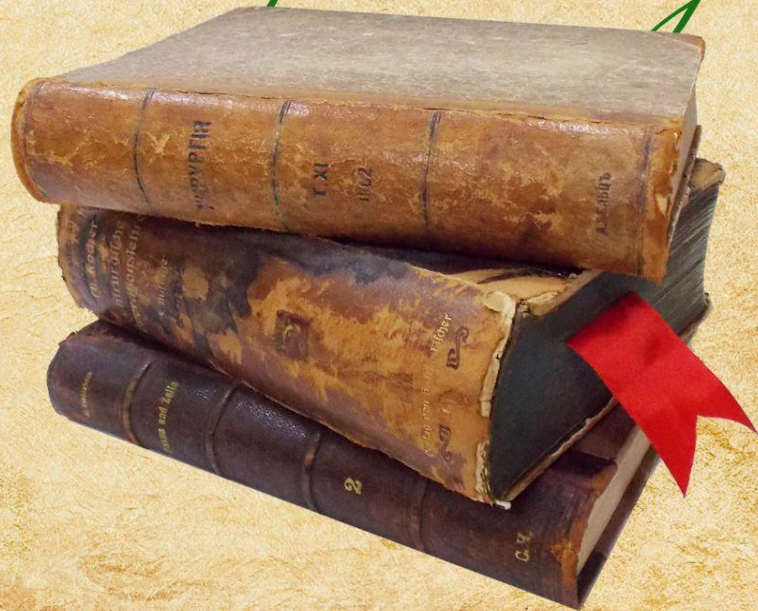

ПДМУ-100!

Бібліографування в історію
Університету

Частина II

Ukraine NOW

Авторський колектив:

Валерій Похилько - автор ідеї

Ольга Боровик - керівник проєкту

Світлана Безноса - автор текстів, редактор

Оксана Бак - дизайн, технічне впровадження

Юлія Путря - бібліограф

Світлана Давиденко - бібліограф

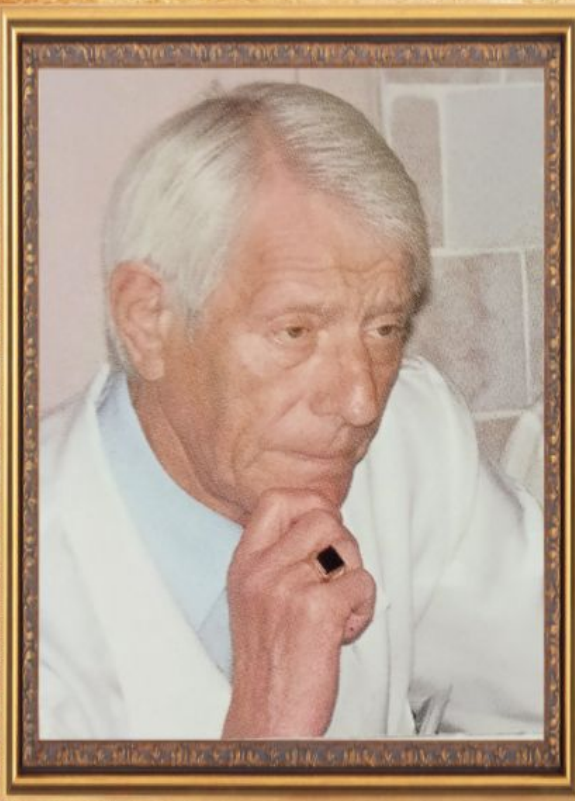

Зміст

Частина I

1. Ковальов
2. Рубаненко
3. Єрмалінський
4. Стороженко
5. Шилова
6. Тарасенко

**доктор медичних наук,
професор, "Заслужений
діяч науки і техніки
України"**

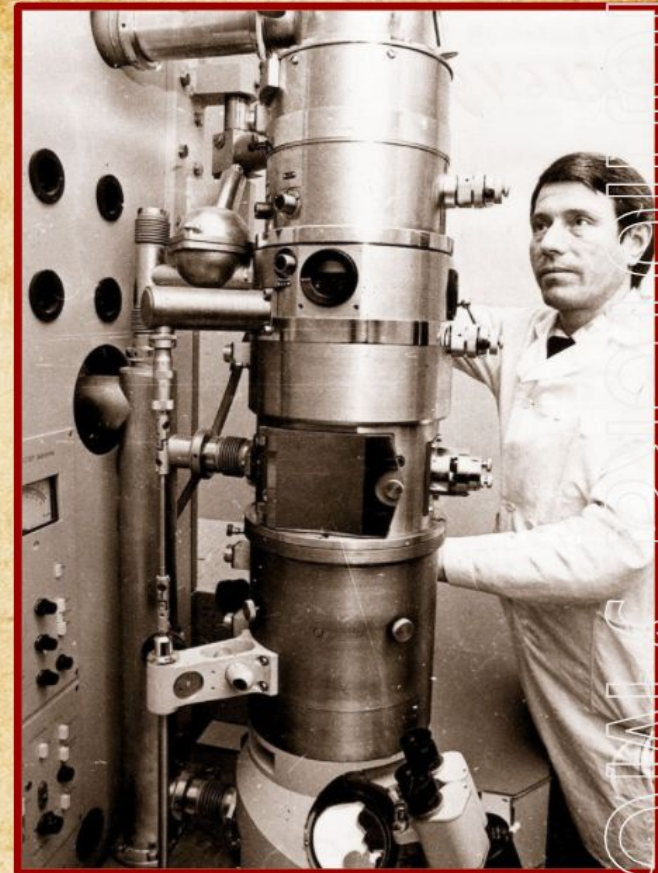
Стоматологія – женского рода, она нуждается в постоянной любви и опеке. Она прошла достаточно жестокий путь, прежде чем перестала ассоциироваться только с болью... Ваши знания, ваши руки золотые и ваше обаяние пусть творят чудеса! И еще: дорожите честью альма матер, не забывайте ее!

Є. В. Ковальов

Ковальов Євген Вікторович

Випускник Харківського медичного стоматологічного інституту. З 1989 по 2014 рік очолював кафедру пропедевтики терапевтичної стоматології ВДНЗУ "Українська медична стоматологічна академія".

У результаті науково-дослідної роботи професора Ковальова Є.В. були отримані оригінальні дані з морфології та електронної мікроскопії пульпи зубів людини в нормі та при пародонтиті. Ученим була розроблена нова методика виготовлення серійних напівтонких зрізів для гістологічної практики, методика всебічного вивчення структури тканин пародонту. Уперше отримані дані щодо структурної перебудови судин мікроциркуляторного русла тканин пародонту у віковому аспекті при хронічному генералізованому пародонтиті на тлі цукрового діабету та хронічному катаральному гінгівіті у робітників, що працюють у екстремальних умовах Півночі.

Велику лікувальну, педагогічну й науково-дослідну роботу Ковальов Є.В. поєднував із суспільною діяльністю: був членом Асоціації стоматологів України, членом вченої ради Академії, апробаційної ради Української медичної стоматологічної академії, спеціалізованої вченої ради при Харківському національному медичному університеті МОЗ України із захисту докторських і кандидатських дисертацій із фаху "Стоматологія".

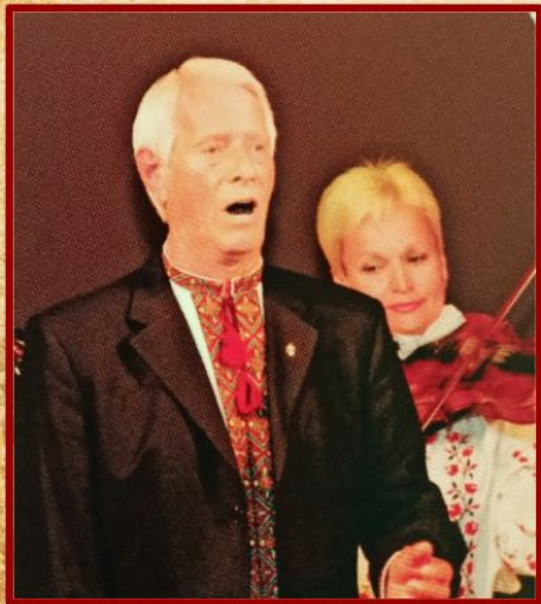
У 1992 році Ковальов Є.В. був обраний дійсним членом Української академії наук. У 1993 році професору Ковальову Є.В. було присвоєно почесне звання "Заслужений діяч науки і техніки України", "Відмінник охорони здоров'я".

БІОГІСТОРІЯ
УМІС

Ковальов Є.В. був нагороджений дипломом лавреата премії Української академії наук за наукові досягнення, а також знаком "За досягнення в самодіяльному мистецтві".

Усі, хто хоч раз спілкувався з Євгеном Вікторовичем, запам'ятали його, як харизматичну особистість. Його життєвий шлях – це ціла епоха, епоха Людини з великої літери.

Список наукових праць професора Є. В. Ковальова у фонді бібліотеки

УМСА

616.314

A64

Анатомо-фізіологічні особливості пульпи зубів у дітей / Р. В. Казакова, Є. В. Ковальов, А. П. Мотуляк [та ін.]. – Львів : ГалДент, 2009. – 75 с.

616.314

K 56

Ковалев Е. В. Воспаление периодонта : учеб. пособ. по терапевт. стоматологии для студентов стомат. факультетов. мед. вузов / Е. В. Ковалев, М. А. Шундрик, И. Я. Марченко. – Полтава : Дивосвіт, 2010. – 173 с.

616.314

K 56

Ковалев Е. В. Семиотика одонтопатологии : учеб.-метод. пособ. / Е. В. Ковалев, И. Я. Марченко, М. А. Шундрик ; УМСА, Кафедра пропедевтики терапевтической стоматологии. – Полтава : Дивосвіт, 2011. – 109 с.

616.314

K 56

Ковальов Є. В. Обстеження хворого і діагностика одонтопатології в клініці терапевтичної стоматології : навч.-метод. посіб. / Є. В. Ковальов, І. Я. Марченко, М. А. Шундрик. – Полтава : Полтава, 2005. – 124 с.

616.314

К 56

Ковальов Є. В. Періодонтит : навч. посіб. з терапевтичної стоматології для студ. стомат. ф-тів мед. вузів, лікарів-інтернів, ф-тів післядипломної освіти лікарів-стоматологів / Є. В. Ковальов, М. А. Шундрик, І. Я. Марченко. – Полтава : Полтава, 2004. – 163 с.

616.314

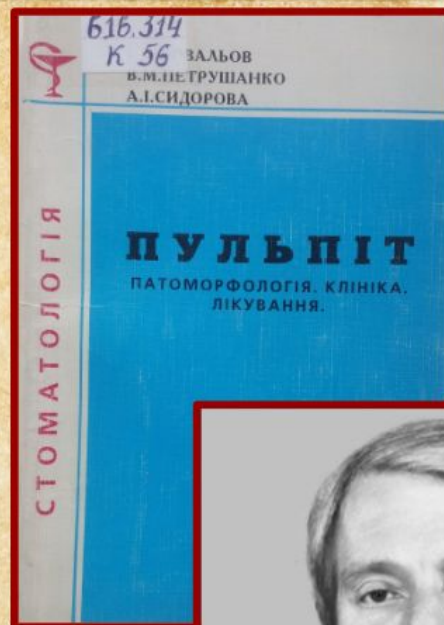
К 56

Ковальов Є. В. Пульпіт: Патоморфологія. Клініка. Лікування. : учбовий посібник / Є. В. Ковальов, В. М. Петрушанко, А. І. Сидорова. – Полтава : Барз, 1998. –119 с.

616.314

П 88

Пульпіти у дітей. Ч. I : Анатомо-фізіологічні особливості пульпи у дітей / Р. В. Казакова, Є. В. Ковальов, А. П. Мотуляк [та ін.]. – Чернівці ; Івано-Франківськ ; Полтава, 2008. –102 с.

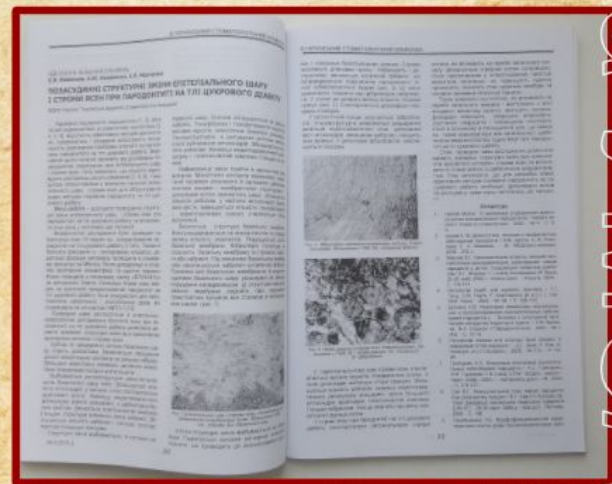
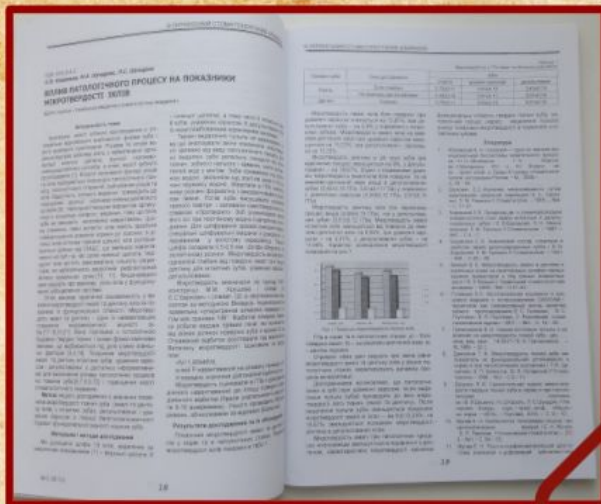
Бібліотека

УМІСЯ

Ковальов Є. В. Вплив патологічного процесу на показники мікротвердості іклів / Є. В. Ковальов, М. А. Шундрик, Л. С. Шундрик // Український стоматологічний альманах. – 2013. – № 5. – С. 18–20.

Ковальов Є. В. Клініко-мікробіологічне обґрунтування значення відновлення мікробіоценозу порожнини рота в лікуванні хворих на кандидозний стоматит на тлі цукрового діабету I типу / Є. В. Ковальов, І. Я. Марченко, З. Ю. Назаренко // Український стоматологічний альманах. – 2013. – № 5. – С. 26–28.

Ковальов Є. В. Позасудинні структурні зміни епітеліального шару і строми ясен при пародонтиті на тлі цукрового діабету / Є. В. Ковальов, З. Ю. Назаренко, І. Я. Марченко // Український стоматологічний альманах. – 2013. – № 6. – С. 30–32.

Література про життя і діяльність Є. В. Ковальова

Кафедра пропедевтики терапевтичної стоматології // Полтавский государственный медицинский стоматологический институт : биография коллективная / редколлегия : Н. С. Скрипников, В. А. Дельва, Л. В. Боднарчук [и др.]. – Полтава : Полтава, 1991. – С. 185.

Кафедра пропедевтики терапевтичної стоматології // Українська медична стоматологічна академія. 1921–2001: історико-публіцистичний нарис / З. О. Борисова, Є. О. Воробйов, Н. А. Германчук [та ін.]. – Полтава : Дивосвіт, 2001. – С. 114–115.

Ковальов Євген Вікторович //

Енциклопедія Сучасної України. Т. 13. Київ – Кок / гол. редкол. XIII т. : І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]. – Київ : Ін-т енцикл. дослідж., 2013. – С. 483.

Світлій пам'яті професора Ковальова Євгена Вікторовича (1938-2014) // Вісник проблем біології і медицини. – 2018. – Т. 1, № 4 (146). – С. 11–12.

75-річчю завідувача кафедри пропедевтики терапевтичної стоматології, заслуженого діяча науки і техніки України, академіка УАН, доктора медичних наук, професора Ковальова Євгена Вікторовича присвячується // Український стоматологічний альманах. – 2013. – № 5. – С. 7–8.

**доктор медичних
наук, професор,
"Заслужений лікар
України", "Відмінник
охорони здоров'я"**

Любили його не тільки співробітники і студенти, а колеги з інших міст України: вони завжди їхали до Полтави, як додому, за порадою, за перейняттям досвіду роботи... жодна студентська рада не проходила без участі декана, навіть коли він був зайнятий, знаходив час прийти на КВК до студентів, поспілкуватися зі студентами просто на життєві теми...

Белікова Л. Ф

Рубаненко В'ячеслав Васильович

Полтавський період існування інституту повною мірою розкрив особливості професійних якостей В'ячеслава Васильовича.

Спочатку він працював асистентом кафедри ортопедичної стоматології. Під керівництвом професорки Шилової Г.Б. учений пройшов чудову школу формування як викладача, науковця, громадського діяча. Пізніше став завідувачем кафедри. Провідним напрямом наукових досліджень професора була функціональна патологія зубощелепної системи, методи ортопедичного лікування при частковій та повній втраті зубів, ортопедичному лікуванні хворих із використанням імплантатів, питання реабілітації щелепно-лицевих хворих.

Проводив велику лікувально-консультативну роботу, упроваджував нові технології і розробки в практику охорони здоров'я, налагоджував співпрацю із заводами-виробниками устаткування та інструментів. Під керівництвом професора в УМСА був організований курс стоматологічної імплантації з необхідним методичним і програмним забезпеченням.

Науково-педагогічну діяльність вчений поєднував із плідною громадською роботою: був президентом Асоціації стоматологів м. Полтави, дійсним членом Міжнародної асоціації стоматологів-ортопедів, заступником голови координаційної Ради при МОЗ України з нових технологій та інструментів.

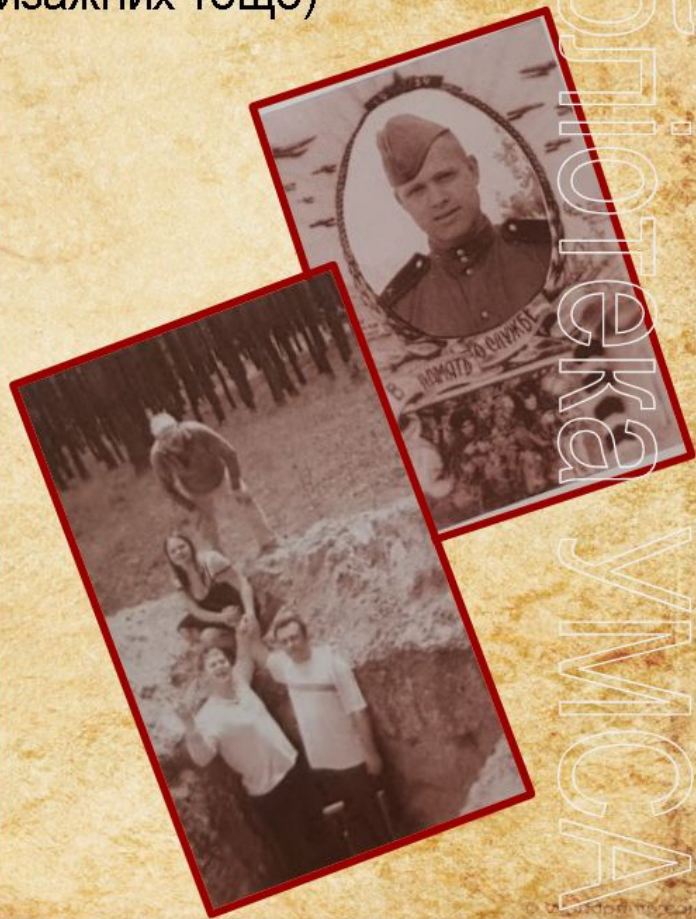

Усе свідоме життя талановитої творчої особистості було пов'язане з діяльністю стоматологічного факультету

Біологія
УМІСН

Професор захоплювався фотографією, мав хист до виконання інкрустаційних робіт (портретних, пейзажних тощо)

У своїй толерантності до колег, студентів Рубаненко В.В. був неперевершеним; блискучий лектор, досвідчений педагог, мудрий наставник, який знаходив час для кожного.

Список наукових праць професора В. В. Рубаненка у фонді бібліотеки УМСА

616.314

Д 39

Деякі аспекти клінічних і лабораторних етапів виготовлення повних знімних протезів при несприятливих умовах до протезування : [навч. посіб. для студентів стомат. фак. вищих мед. закладів IV рівня акредитації] / під ред. О. Б. Белікова ; О. Б. Беліков, Р. А. Левандовський, В. Д. Шуклін [та ін.]. – Чернівці ; Полтава ; Івано-Франківськ : Колір-Друк, 2012. – 239 с.

616.314

З-41

Збірник тестових запитань та відповідей з ортопедичної стоматології (навч.-метод. посіб.) / В. В. Рубаненко, О. Б. Беліков, О. І. Тесленко [та ін.] ; УМСА. – Полтава, 1996. – 118 с.

616.314

ЛЗ6

Левитов А. Н. Челюстно-лицевая ортопедия. Переломы челюстей. Классификации. Основные задачи лечения переломов челюстей. Классификация челюстно-лицевых аппаратов : курс лекций / А. Н. Левитов, В. В. Рубаненко, М. Д. Король. – 2-е изд., перераб. и доп. – Полтава, 1998. – 83 с.

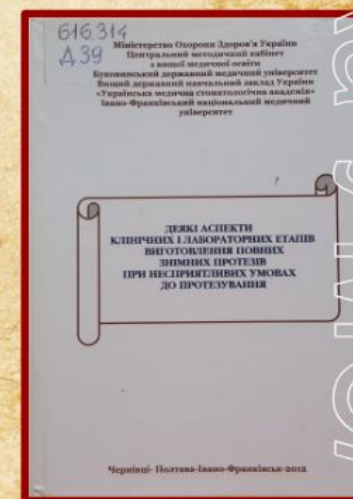
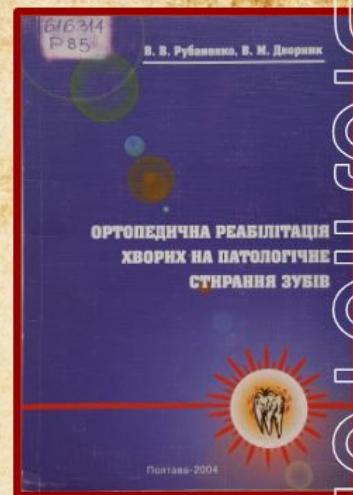
616.314

P85

Рубаненко В. В. Ортопедична реабілітація хворих на патологічне стирання зубів : навч. посіб. для студ вищ. мед. навч. закладів IV рівнів акредит. та лікарів стоматологів-ортопедів / В. В. Рубаненко, В. М. Дворник. – Полтава : АСМІ, 2004. – 91 с.

Рубаненко В. В. Качественная характеристика электромиографических записей у лиц с полной потерей естественных зубов / В. В. Рубаненко, И. Н. Мартыненко, В. Н. Дворник // Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії. – 2010. – Т. 10, вип. 3 (31). – С. 54–57.

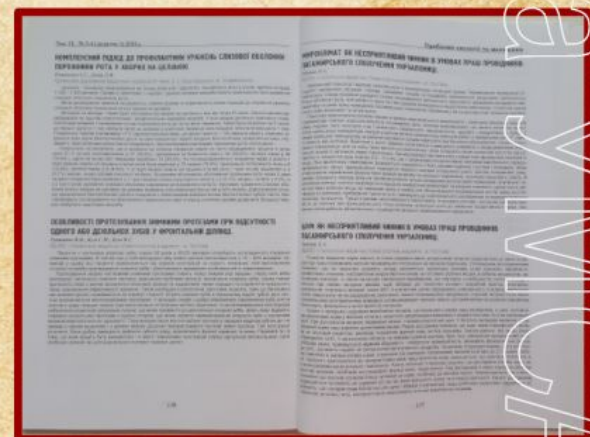
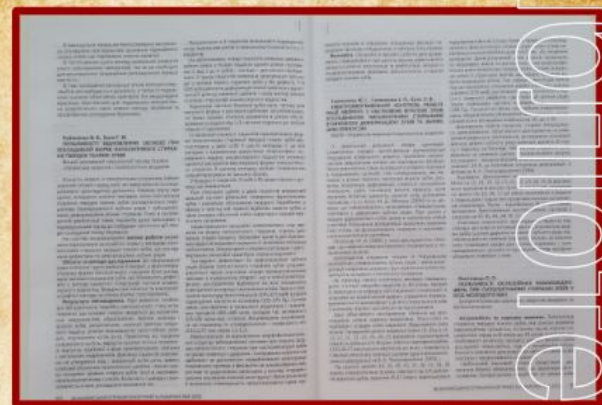
Рубаненко В. В. Некоторые особенности протезирования при полном отсутствии зубов / В. В. Рубаненко, О. С. Згонник // Український стоматологічний альманах. – 2006. – № 1, т. 3. – С. 51–52.

Рубаненко В. В. Особливості відновлення оклюзії при ускладненій формі патологічного стирання твердих тканин зубів / В. В. Рубаненко, Г. М. Баля // Український стоматологічний альманах. – 2010. – № 4. – С. 92–93.

Рубаненко В. В. Особливості протезування знімними протезами при відсутності одного або декількох зубів у фронтальній ділянці / В. В. Рубаненко, Г. М. Кузь, В. С. Кузь // Проблеми екології та медицини. – 2011. – Т. 15, № 3–4, (дод. 1). – С. 136.

Рубаненко В. В. Порівняльна характеристика методів лікування хронічного катарального гінгівіту / В. В. Рубаненко, Г. М. Кузь // Український стоматологічний альманах. – 2006. – № 1, т. 3. – С. 49–50.

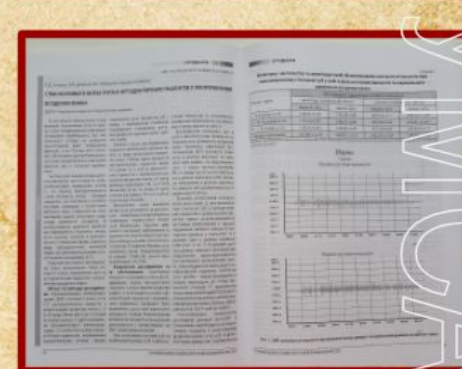
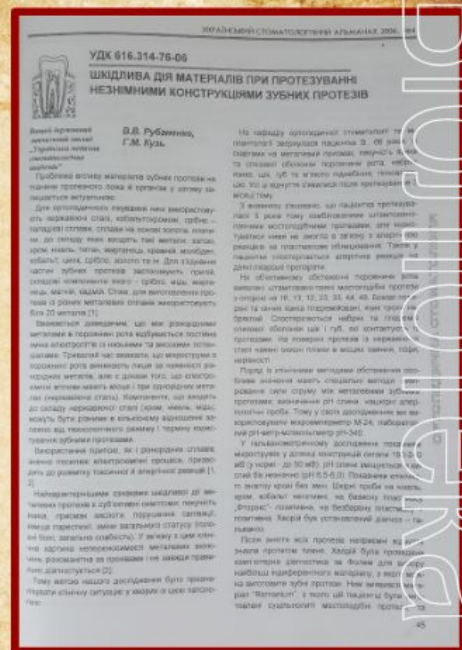

Бібліотека УМОН

Рубаненко В. В. Шкідлива дія матеріалів при протезуванні незнімними конструкціями зубних протезів / В. В. Рубаненко, Г. М. Кузь // Український стоматологічний альманах. – 2006. – № 4. – С. 45–46.

Семененко І. П. Особливість протезування дистально-необмежених дефектів зубного ряду з вираженою піддатливістю слизової оболонки частковими знімними протезами з замковим кріпленням / І. П. Семененко, В. В. Рубаненко, І. Т. Мірошніченко // Український стоматологічний альманах. – 2006. – № 1, т. 3. – С. 55–56.

Стан колового м'яза рота в ортодонтічних пацієнтів з укороченням вуздечки язика / Н. В. Головка, В. М. Дворник, В. В. Рубаненко, Ганнам Іяд Наджиб // Український стоматологічний альманах. – 2011. – № 6. – С. 74–80.

Література про життя і діяльність В. В. Рубаненка

Життєвий шлях лікаря, вченого, педагога: до 80-річчя професора Рубаненка В'ячеслава Васильовича (1936-2013). Світлій пам'яті вчителя присвячується : матеріали науково-практичної конференції за участі міжнародних спеціалістів "Комплексний підхід до реабілітації стоматологічних хворих у сучасних умовах", присвяченої 80-річчю з дня народження професора В. В. Рубаненка / В. М. Ждан, В. М. Бобирьов, В. М. Дворник, О. І. Тесленко // Український стоматологічний альманах. – 2016. – № 3, (т. 1). – С. 7–9.

Кафедра ортопедичної стоматології з імплантологією // Українська медична стоматологічна академія. 1921-2001 : Історико-публіцистичний нарис / З. О. Борисова, Є. О. Воробйов, Н. А. Германчук [та ін.]. – Полтава : Дивосвіт, 2001. – С. 139–144.

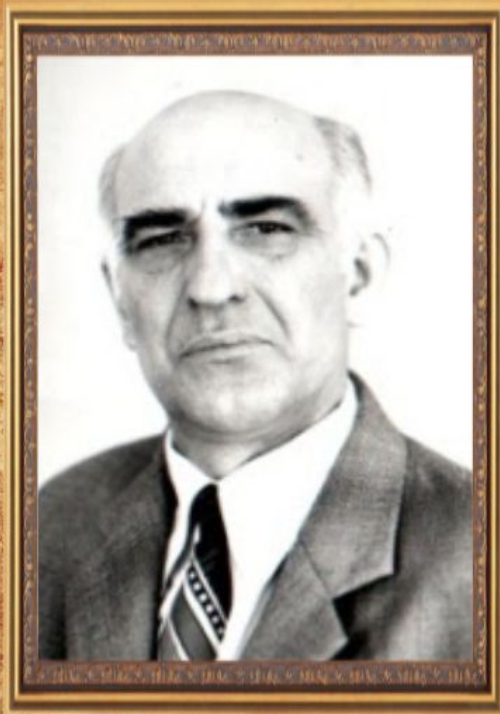
616.314

Т 36

Тесленко О. І. Лікар, вчений, педагог, громадянин професор В. В. Рубаненко / О. І. Тесленко, О. Б. Беліков, М. Д. Король ; УМСА. – Полтава, 2006. – 50 с.

Біографічний журнал УМСА

**доктор медичних
наук, професор,
"Відмінник охорони
здоров'я"**

Він був прекрасним діагностом, який володів особливою методикою визначення границь органів

По одному, інколи незначному симптому, він визначав правильний діагноз...

Катеринчук І. П.

Єрмалінський Олександр Федорович

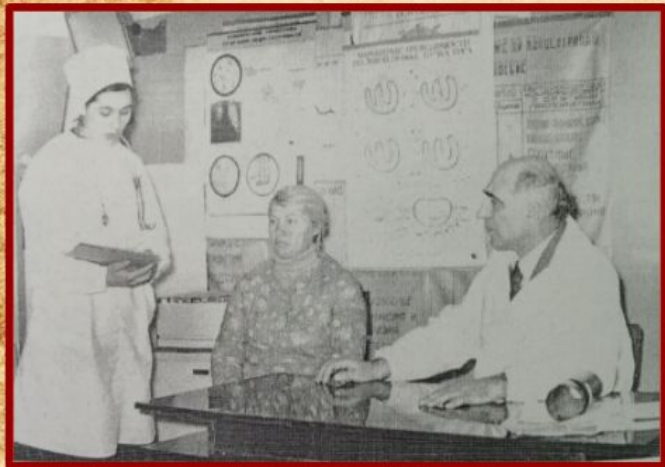
Випускник Мінського державного медичного інституту.
Упродовж 10 років (з 1955 по 1965 рік) працював у
практичній медицині.

Згодом закінчив заочну аспірантуру. Із 1978 року доля Олександра Федоровича тісно переплітається з Полтавським медичним стоматологічним інститутом, куди він був запрошений на посаду завідувача кафедри госпітальної терапії.

Саме Єрмалінський О.Ф. заклав основи фундаментального вчення про ревматичні захворювання: розробив оригінальну шкірно-алергійну пробу на специфічний для ревматизму антиген, що стало передумовою вивчення ефективності імуноглобуліну при ревматизмі, ревматоїдному артриті, нефритах, ішемічній хворобі серця.

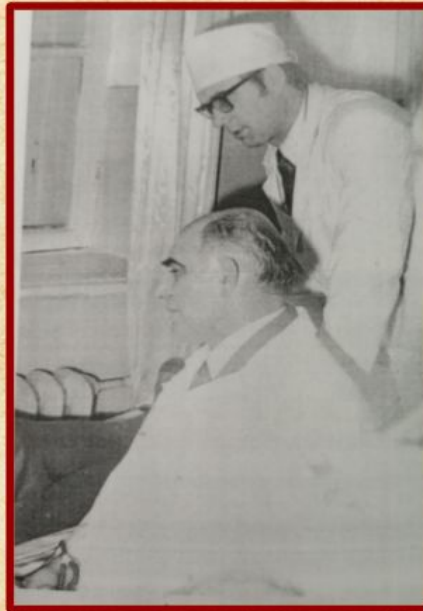

Науковець зауважував на інфекційному факторі в розвитку атеросклерозу та ІХС, вказав на вірусну етіологію хронічних гепатитів. Він уперше в Україні запропонував використовувати імуноглобулін при ревматичних захворювань. Єрмалінський О.Ф. був глибоко переконаний у тому, що більшість захворювань внутрішніх органів розвиваються за умови зниження адаптивних можливостей організму, унаслідок зниження імунного захисту. І профілактика та лікування повинні найперше акцентуватися саме на підвищенні захисних сил організму людини.

Професором були організовані виїзні бригади у райони для надання кваліфікованої допомоги лікарям та сільських дільничих лікарень.

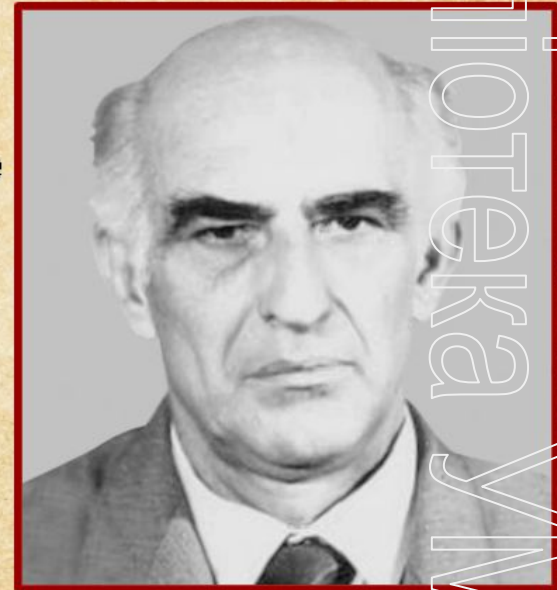
Олександр Федорович випереджав час, у якому він жив, його ідеї були прогресивними, незвичними для багатьох учених, практикуючих лікарів.

Список научных работ профессора О. Ф. Ермалінського у фонді бібліотеки ПДМУ

Гузяр В. В. Применение иммуноглобулина в лечении больных хроническим пиелонефритом / В. В. Гузяр, А. Ф. Ермалинский, И. П. Катеренчук // *Фундаментальные и прикладные вопросы медицины и биологии : тезисы областной науч.-практ. конф.* – Полтава, 1990. – С. 169.

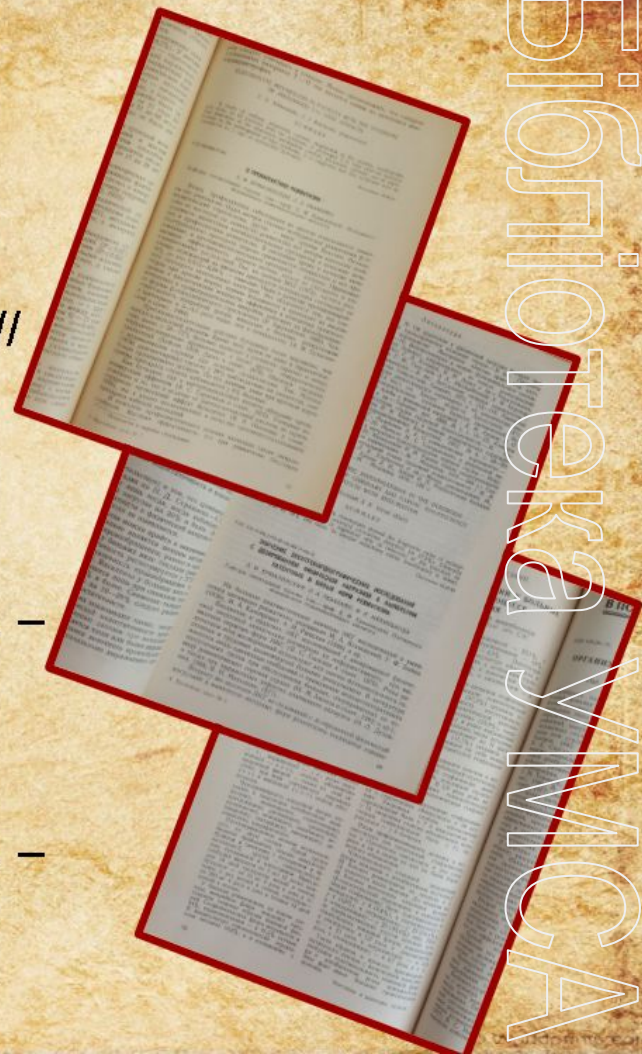
Ермалинская Н. А. О единстве взглядов на нефропатию беременных и на нефриты / Н. А. Ермалинская, А. Ф. Ермалинский // *Фундаментальные и прикладные вопросы медицины и биологии : тезисы областной науч.-практ. конф.* – Полтава, 1990. – С. 175–176.

Ермалинский А. Ф. Значение электрокардиографических исследований с дозированной физической нагрузкой в выявлении латентных и вялых форм ревматизма / А. Ф. Ермалинский, Л. А. Ткаченко, М. И. Мякинкова // *Врачебное дело.* – 1985. – № 1. – С. 49–52.

Ермалинский А. Ф. О диагностике так называемых латентных и вялых форм ревматизма / А. Ф. Ермалинский, Л. А. Ткаченко // *Врачебное дело.* – 1985. – № 12. – С. 47–53.

Ермалинский А. Ф. Профилактика ревматизма / А. Ф. Ермалинский, Л. А. Ткаченко // *Врачебное дело.* – 1985. – № 7. – С. 65–69.

Ермалинский А. Ф. Существует ли синдром Дресслера? / А. Ф. Ермалинский, Ф. А. Ермалинский // *Фундаментальные и прикладные вопросы медицины и биологии : тезисы областной науч.-практ. конф.* – Полтава, 1990. – С. 176–177.

Ермалинский А. Ф. Толерантность к физической нагрузке у больных хронической ишемической болезнью сердца при лечении бутадионом / А. Ф. Ермалинский, А. К. Балакин, М. И. Мякинкова // *Врачебное дело.* – 1986. – № 5. – С. 53–56.

О характере микробной флоры миндалин у больных ревматизмом и ее динамике в процессе профилактического лечения / А. Ф. Ермалинский, Л. А. Ткаченко, В. Р. Савин [и др.] // *Журнал ушных, носовых и горловых болезней.* – 1984. – № 6. – С. 52.

Література про життя і діяльність О. Ф. Єрмалінського

Грицай Н. М. Єрмалінський Олександр Федорович //
Енциклопедія Сучасної України : електронна версія
[веб-сайт] / гол. редкол. : І. М. Дзюба,
А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН
України, НТШ. – Київ : Інститут енциклопедичних
досліджень НАН України, 2009. URL:

http://esu.com.ua/search_articles.php?id=20009

61(092)

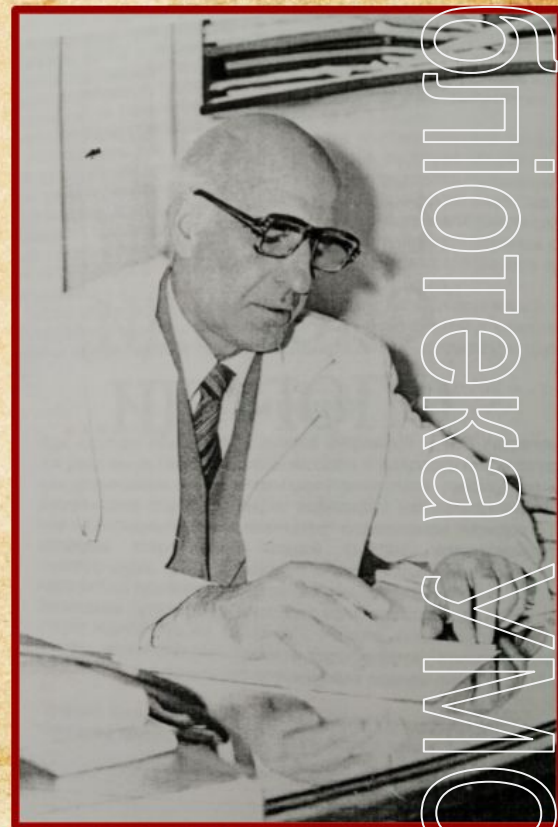
K29

Катеренчук І. П. Єрмалінський Олександр
Федорович / І. П. Катеренчук, М. С. Скрипніков. –
Полтава : РВВ УМСА, 2003. – 56 с.

Кафедра госпитальной терапии // Полтавский государственный медицинский стоматологический институт : биография коллективная / редколлегия : Н. С. Скрипников, В. А. Дельва, Л. В. Боднарчук [и др.]. – Полтава : Полтава, 1991. – С. 170–173.

Кафедра госпітальної терапії // Українська медична стоматологічна академія. 1921–2001: історико-публіцистичний нарис / З. О. Борисова, Є. О. Воробйов, Н. А. Германчук [та ін.]. – Полтава : Дивосвіт, 2001. – С. 188–190.

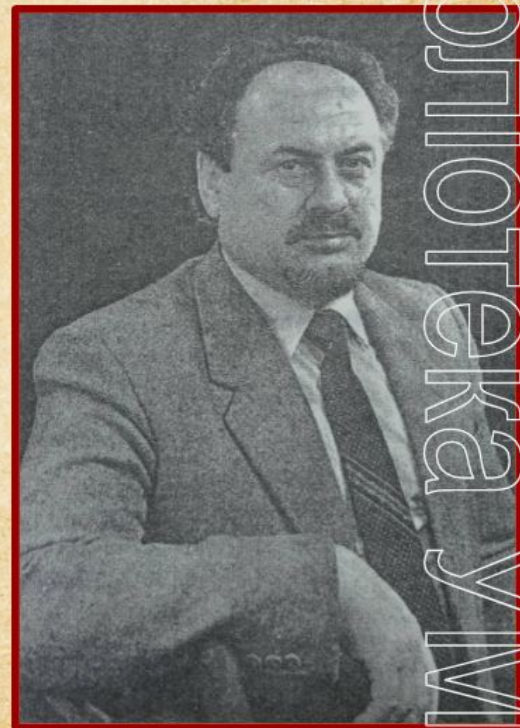
**кандидат хімічних
наук, професор,
“Відмінник
охорони здоров’я”**

Стороженко Володимир Олексійович

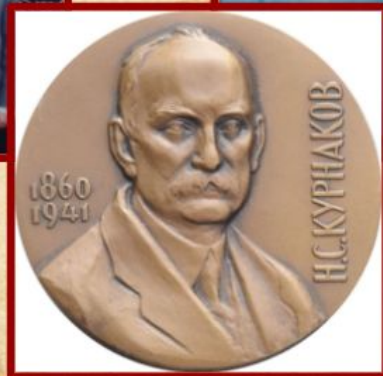
Випускник Полтавського державного педагогічного інституту імені В.Г. Короленка. Після захисту кандидатської дисертації Володимир Стороженко прийняв запрошення очолити кафедру загальної і біоорганічної хімії Полтавського медичного стоматологічного інституту.

Наукова діяльність вченого-хіміка присвячена дослідженню фазових рівноваг у водно-сольових системах з неорганічними і органічними компонентами в різних умовах; розробка методів визначення біохімічних показників сироватки крові для діагностування ІХС, ревматизму, захворювань нирок.

Наукові праці Стороженка В. О. сприяли подальшому розвитку фундаментальних досліджень у галузі неорганічної хімії, екології. Під час відрядження в Демократичній Республіці Афганістан займав посаду викладача-консультанта Кабульського медичного інституту, де вперше саме Володимиром Олексійовичем була заснована кафедра органічної хімії; розроблена навчально-методична документація кафедри; підготовлені підручники “Аналітична хімія”, “Неорганічна хімія”; – перші підручники з хімії (мовою дарі для студентів-медиків Афганістану).

За успішну наукову, педагогічну та громадську діяльність Володимир Олексійович нагороджений почесними грамотами, знаком “Відмінник охорони здоров’я”, пам’ятною медаллю “Академик Курнаков Николай Семенович”

Список наукових праць професора Володимира Олексійовича Стороженка у фонді бібліотеки ПДМУ

Медична хімія : навч. посіб. для студентів вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації / С. В. Харченко, В. Ю. Цубер, Л. К. Іщейкіна [та ін.]. – Полтава, 2011. – 149 с.

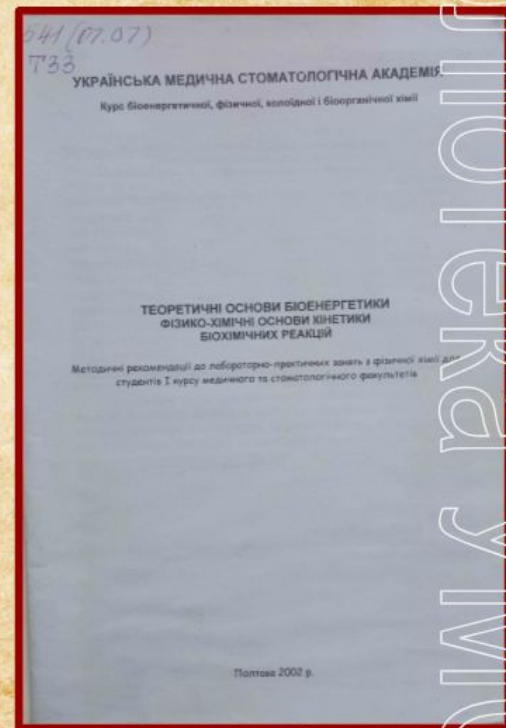
Медична хімія : навч. посіб. для студентів вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації / В. О. Стороженко, Л. К. Іщейкіна, С. В. Харченко [та ін.] ; МОЗ України, ЦМК, УМСА, Кафедра медичної, біологічної і біоорганічної хімії. – Полтава : Полтавський літератор, 2011. – 178 с.

Методичні вказівки до самостійної роботи з медичної хімії для студентів 1 курсу медичного факультету / В. О. Стороженко, Л. К. Іщейкіна, В. Ю Цубер, Н. В. Сизоненко ; УМСА, Кафедра медичної, біологічної і біоорганічної хімії. – Полтава, 2008. – 111 с. – На англ. мові.

Методичні вказівки для самостійної роботи з біонеорганічної, фізичної та колоїдної хімії для студентів 1 курсу стоматологічного факультету / В. О. Стороженко, Л. К. Іщейкіна, В. Ю Цубер, Н. В. Сизоненко ; УМСА, Кафедра медичної, біологічної і біоорганічної хімії. – Полтава, 2007. – 115 с. – На англ. мові.

Методичні вказівки до практичних занять з медичної хімії для студентів 1 курсу медичного факультету / В. О. Стороженко, Л. К. Іщейкіна, С. В. Харченко [та ін.] ; УМСА, Кафедра медичної, біологічної і біоорганічної хімії. – Полтава, 2009. – 138 с.

Теоретичні основи біоенергетики. Фізико-хімічні основи кінетики біохімічних реакцій : метод. рек. до лабораторно-практичних занять з фізичної хімії для студентів I курсу мед. та стомат. фак. / В. О. Стороженко, М. Я. Червіц, Л. К. Іщейкіна, Н. В. Сизоненко ; УМСА, Курс біонеорганічної, фізичної, колоїдної і біоорганічної хімії. – Полтава : Гротеск, 2002. – 47 с.

Титриметричний аналіз : навч. посіб. / В. О. Стороженко, Л. П. Коник, Л. К. Іщейкіна, Н. В. Сизоненко ; УМСА, Курс біонеорганічної, фізичної, колоїдної та біоорганічної хімії. – Полтава, 2004. – 74 с.

Учебное пособие по медицинской химии для студентов 1 курса медицинского факультета : учеб. пособ. / В. А. Стороженко, Л. К. Ищейкина, С. В. Харченко [и др.] ; УМСА, Кафедра медицинской, биологической и биоорганической химии. – Полтава, 2009. – 136 с.

Methodical instructions for self-preparatory work of first-year students of the medical faculty in medical chemistry / V. Y. Tsuber, S. V. Kharchenko, L. K. Ischeikyna [et al.]. – Poltava, 2010. – 127 p.

Література про життя і діяльність В. О. Стороженка

Кафедра общей и неорганической химии // Полтавский государственный медицинский стоматологический институт / ред. коллегия : Н. С. Скрипников, В. А. Дельва, Л. В. Боднарчук [и др.]. – Полтава, 1991. – С. 109–114.

Курс біонеорганічної, фізичної, колоїдної і біорганічної хімії // Українська медична стоматологічна академія. 1921-2001 : історико-публіцистичний нарис / З. О. Борисова, Є. О. Воробйов, Н. А. Германчук [та ін.]. – Полтава : Дивосвіт, 2001. – С. 92–95.

Стороженко Володимир Олексійович, завідувач кафедри біонеорганічної хімії, кандидат хімічних наук, доцент, ветеран Української медичної стоматологічної академії // Автографи ветеранов / сост. А. М. Филатьев. – Полтава, 1996. – С. 128–129.

Шилова Галина Борисівна

**доктор медичних
наук, професор,
"Відмінник охорони
здоров'я"**

Випускниця Ленінградського стоматологічного інституту. Усе своє життя Галина Борисівна присвятила стоматології. Викладала в Ленінградській зуболікарській школі. Згодом, за конкурсом, була обрана асистентом кафедри ортопедичної стоматології Харківського стоматологічного інституту. З 1970 по 1987 рік – завідувачка кафедри ортопедичної стоматології Полтавського медичного стоматологічного інституту.

Коло наукових зацікавлень професора – розробка, підвищення ефективності і функції жувального апарату, відновленого різними видами зубних протезів. У докторській дисертації Шилової Г. Б. були вивчені фізіологічні показники дії ортодонтичного лікування на стан здоров'я дитини і запропоноване коректне комплексне лікування.

Під керівництвом Галини Борисівни проводилися розробки і вдосконалення способів підготування до протезування, методів виготовлення знімних протезів на основі вивчення загальних і місцевих реакцій організму з метою прискорення процесу відновлення функції жування.

Особливої уваги заслуговувала методика електрошлакового переплаву при виготовленні литих металевих протезів, у співпраці з Полтавським заводом "Легмаш" і радіозаводом м. Свердловська виконувався дослідний зразок ливарної установки (автори І. П. Семененко, А. В. Грімов, А. А. Яровенко).

Указана методика литва переконливо засвідчила переваги цього виду литва в порівнянні з високочастотним (частота литва, міцність, еластичність).

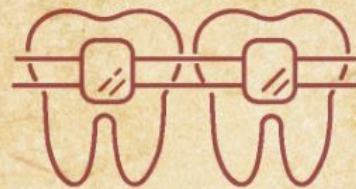
У цей же час разом із заводом "Знамя" розроблена перспективна методика використання імплантатів при виготовленні як знімних, так і незнімних протезів.

Під час керівництва вченої кафедра ортопедичної стоматології плідно співпрацювала з кафедрами фізіології, оперативної хірургії і топографічної анатомії, фармакології, мікробіології, що дозволило використовувати сучасні фізіологічні та морфологічні методики для глибокого вивчення впливу ортопедичних апаратів різних конструкцій на фізіологічні реакції організму людини щодо адаптації, встановлення закономірностей секреторних, рухових, травних та судинних рефлексів, тонуусу і біопотенціалів жувальних м'язів, якісного складу слини (зміни лізоциму, азоту, білка тощо).

Методики, розроблені Шиловою Г. Б. та її учнями, донині широко використовуються для лікування хворих, застосовуються в практичній охороні здоров'я, раціоналізаторських пропозиціях.

Список научных работ профессора Г. Б. Шиловой у фонді бібліотеки ПДМУ

616.314

П69

Практикум з ортопедичної стоматології (пропедевтичний курс) / скл. : Г. Б. Шилова, А. О. Почтарьов, М. Д. Король ; за ред. Г. Б. Шиловой ; УМСА. – [2-е вид.]. – Полтава : Криниця, 1995. – 138 с.

616.314

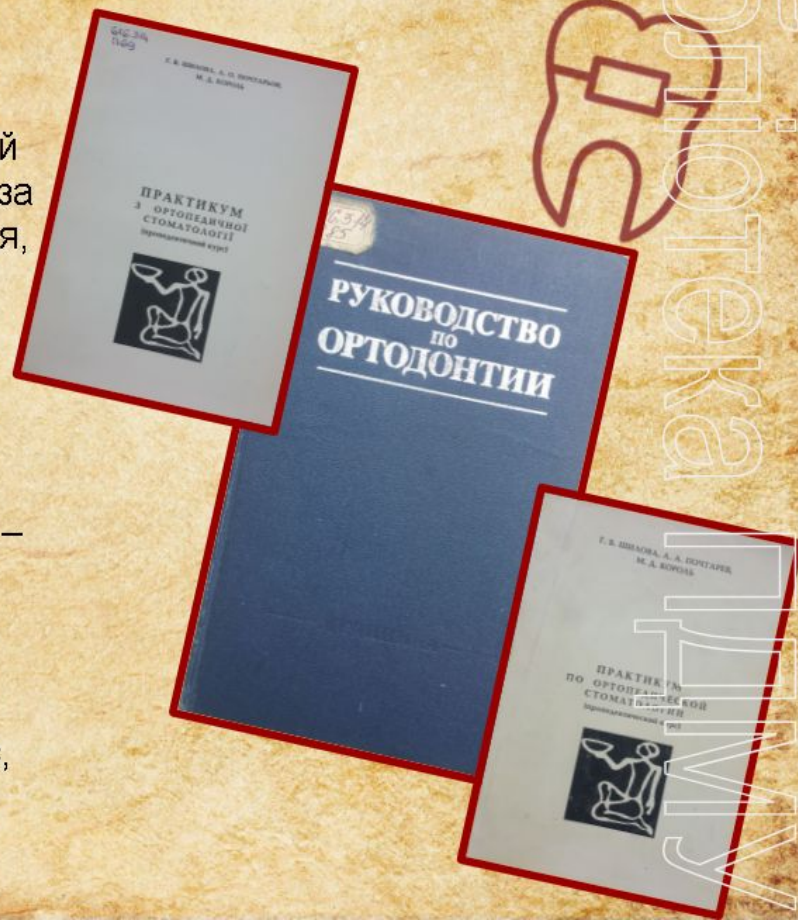
П69

Практикум по ортопедической стоматологии (пропедевтический курс) / Г. Б. Шилова, А. А. Почтарев, М. Д. Король ; под ред. Г. Б. Шиловой ; УМСА. – [2-е изд.]. – Полтава : Крыниця, 1996. – 151 с.

616.314

Р85

Руководство по ортодонтии / З. М. Акодис, Э. Я. Варес, Г. Б. Шилова [и др.] ; под ред. Ф. Я. Хорошилкиной. – М. : Медицина, 1982. – 464 с.

Шилова Г. Б. Влияние некоторых факторов на жевательную эффективность у лиц, пользующихся зубными протезами / Г. Б. Шилова // Сборник научных работ. – Харьков: ХГМСУ, 1960. – Т. VI. – С. 33–36.

Шилова Г. Б. К вопросу этиологии аномалий прикуса у детей / Г. Б. Шилова // Проблемы ортопедической стоматологии. – Киев: Здоров'я, 1970. – Вып. 4. – С. 171–174.

Шилова Г. Б. К методике изучения условных пищевых рефлексов у ортодонтических больных / Г. Б. Шилова // Тезисы докладов научной сессии института, г. Харьков, 23–24 мая 1964 г. – Харьков, 1964. – С. 78–79.

данных на противоположные концы Краузе-Корнелиуса, исследуя реакцию жевательных мышц в течение 10 минут. Коэффициент для вычисления жевательной эффективности для каждого из обследуемых. Прочие сведения, полученные в результате исследования, автор приводит в виде таблицы в конце работы.

Условные рефлексы устанавливаются на 4-й день при условии, если в течение 10 и 20 ударов в минуту, исследуемый для установления условных рефлексов не выполняет жевательных и глотательных движений после звуковых сигналов и условных рефлексов в выделительных движениях и глотательных звуковых сигналах исследуемого. По окончании работы и при прекращении исследования условных рефлексов в виде стола из работы, на основании чего, через 10 минут, после 10 ударов в минуту при исследовании условных рефлексов, исследуемый выполняет жевательные движения 10 раз в минуту в течение 10 минут, при этом, и исследуемый не выполняет жевательных движений, при этом, и исследуемый не выполняет жевательных движений.

К МЕТОДИКЕ ИЗУЧЕНИЯ УСЛОВНЫХ ПИЩЕВЫХ РЕФЛЕКСОВ У ОРТОДОНТИЧЕСКИХ БОЛЬНЫХ
 Канд. мед. наук Г. Б. Шилова
 На кафедре ортопедической стоматологии
 Харьк. мед. ин-та. М. Р. МАКИН

Понимая, что условные рефлексы являются наиболее типичными явлениями поведения животных, исследуя условные рефлексы (двигательные и секреторные) рефлексы у детей исследуемых, автор приводит в виде таблицы в конце работы. Для того, чтобы получить более точные данные о жевательных рефлексах, автор приводит в виде таблицы в конце работы, при условии, что в течение 10 минут, после 10 ударов в минуту при исследовании условных рефлексов, исследуемый выполняет жевательные движения 10 раз в минуту в течение 10 минут, при этом, и исследуемый не выполняет жевательных движений, при этом, и исследуемый не выполняет жевательных движений.

Понимая, что условные рефлексы являются наиболее типичными явлениями поведения животных, исследуя условные рефлексы (двигательные и секреторные) рефлексы у детей исследуемых, автор приводит в виде таблицы в конце работы. Для того, чтобы получить более точные данные о жевательных рефлексах, автор приводит в виде таблицы в конце работы, при условии, что в течение 10 минут, после 10 ударов в минуту при исследовании условных рефлексов, исследуемый выполняет жевательные движения 10 раз в минуту в течение 10 минут, при этом, и исследуемый не выполняет жевательных движений, при этом, и исследуемый не выполняет жевательных движений.

УСЛОВНЫЕ РЕФЛЕКСЫ ЖЕВАТЕЛЬНЫХ МЫШЦ У ОРТОДОНТИЧЕСКИХ БОЛЬНЫХ
 Г. Б. Шилова
 Канд. мед. наук
 Харьк. мед. ин-та. М. Р. МАКИН

Условные рефлексы устанавливаются на 4-й день при условии, если в течение 10 и 20 ударов в минуту, исследуемый для установления условных рефлексов не выполняет жевательных и глотательных движений после звуковых сигналов и условных рефлексов в выделительных движениях и глотательных звуковых сигналах исследуемого. По окончании работы и при прекращении исследования условных рефлексов в виде стола из работы, на основании чего, через 10 минут, после 10 ударов в минуту при исследовании условных рефлексов, исследуемый выполняет жевательные движения 10 раз в минуту в течение 10 минут, при этом, и исследуемый не выполняет жевательных движений, при этом, и исследуемый не выполняет жевательных движений.

Через 10 минут после звуковых сигналов в течение 10 минут, исследуемый выполняет жевательные движения 10 раз в минуту в течение 10 минут, при этом, и исследуемый не выполняет жевательных движений, при этом, и исследуемый не выполняет жевательных движений.

К ВОПРОСУ ЭТИОЛОГИИ АНОМАЛИЙ ПРИКУСА У ДЕТЕЙ
 Шилова Г. Б.
 Харьков

Условные рефлексы устанавливаются на 4-й день при условии, если в течение 10 и 20 ударов в минуту, исследуемый для установления условных рефлексов не выполняет жевательных и глотательных движений после звуковых сигналов и условных рефлексов в выделительных движениях и глотательных звуковых сигналах исследуемого. По окончании работы и при прекращении исследования условных рефлексов в виде стола из работы, на основании чего, через 10 минут, после 10 ударов в минуту при исследовании условных рефлексов, исследуемый выполняет жевательные движения 10 раз в минуту в течение 10 минут, при этом, и исследуемый не выполняет жевательных движений, при этом, и исследуемый не выполняет жевательных движений.

данных жевательных мышц в течение 10 минут. Коэффициент для вычисления жевательной эффективности для каждого из обследуемых. Прочие сведения, полученные в результате исследования, автор приводит в виде таблицы в конце работы.

Таблица 1

Исследуемый	Жевательная работа				Жевательная эффективность		Среднее
	10 ударов в минуту	20 ударов в минуту	30 ударов в минуту	40 ударов в минуту	10 ударов в минуту	20 ударов в минуту	
№1	4,8	7,2	9,6	12,0	0,48	0,72	0,64
№2	4,8	7,2	9,6	12,0	0,48	0,72	0,64

Условные рефлексы устанавливаются на 4-й день при условии, если в течение 10 и 20 ударов в минуту, исследуемый для установления условных рефлексов не выполняет жевательных и глотательных движений после звуковых сигналов и условных рефлексов в выделительных движениях и глотательных звуковых сигналах исследуемого. По окончании работы и при прекращении исследования условных рефлексов в виде стола из работы, на основании чего, через 10 минут, после 10 ударов в минуту при исследовании условных рефлексов, исследуемый выполняет жевательные движения 10 раз в минуту в течение 10 минут, при этом, и исследуемый не выполняет жевательных движений, при этом, и исследуемый не выполняет жевательных движений.

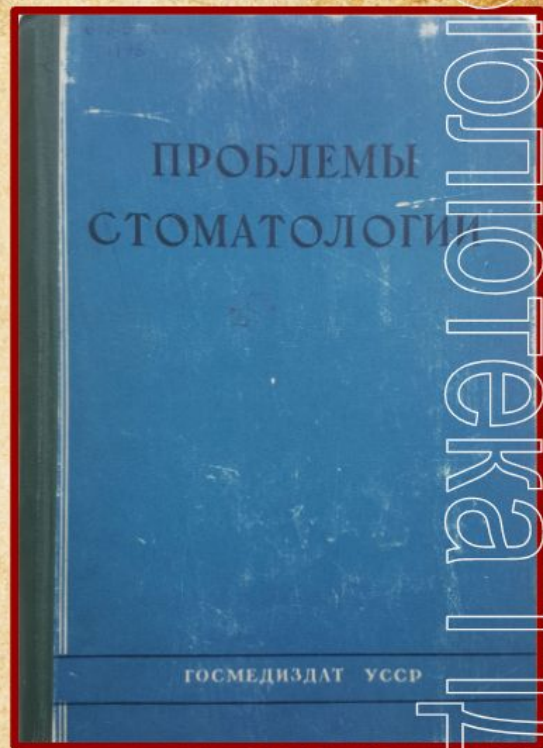
Условные рефлексы устанавливаются на 4-й день при условии, если в течение 10 и 20 ударов в минуту, исследуемый для установления условных рефлексов не выполняет жевательных и глотательных движений после звуковых сигналов и условных рефлексов в выделительных движениях и глотательных звуковых сигналах исследуемого. По окончании работы и при прекращении исследования условных рефлексов в виде стола из работы, на основании чего, через 10 минут, после 10 ударов в минуту при исследовании условных рефлексов, исследуемый выполняет жевательные движения 10 раз в минуту в течение 10 минут, при этом, и исследуемый не выполняет жевательных движений, при этом, и исследуемый не выполняет жевательных движений.

Шилова Г. Б. К методике определения функциональным методом центральной окклюзии и постановки искусственных зубов в полных протезах / Г. Б. Шилова, И. Т. Мирошниченко // Терапевтическая и ортопедическая стоматология. – Киев : Здоров'я, 1971. – Вып. 1. – С. 127–130.

Шилова Г. Б. О взаимосвязи двигательного и секреторного компонентов акта еды при лечении детей ортодонтическими аппаратами механического действия / Г. Б. Шилова // Проблемы ортопедической стоматологии. – Киев : Здоров'я, 1966. – Вып. 1. – С. 116–121.

Шилова Г. Б. Об особенностях привыкания к мостовидным и дуговым протезам / Г. Б. Шилова // Проблемы стоматологии (пародонтоз, кариес и его осложнения). – Киев : Гос. мед. изд-во УССР, 1962. – Т. VI. – С. 291–296.

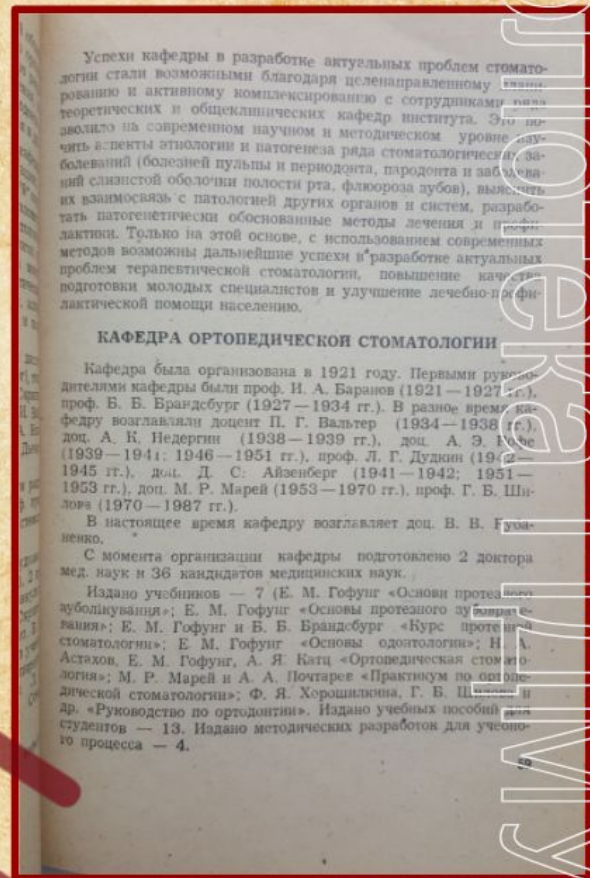
Этапы становления школы ортодонтв в Высшем государственном учебном заведении Украины Украинская медицинская стоматологическая академия / Г. Б. Шилова, Л. П. Григорьева, В. Д. Куроедова, Л. В. Смаглюк // История стоматологии : материалы IV Всерос. конф. с междунар. уч. : чтения, посвященные памяти проф. Г. Н. Троянского. – М. : РИО МГМСУ, 2010. – С. 220–222.

Література про життя і діяльність Г. Б. Шиловой

Кафедра ортопедической стоматологии // Полтавский государственный медицинский стоматологический институт : биография коллективная / редколлегия : Н. С. Скрипников, В. А. Дельва, Л. В. Боднарчук [и др.]. – Полтава : Полтава, 1991. – С. 59–66.

Кафедра ортопедичної стоматології з імплантологією // Українська медична стоматологічна академія. 1921–2001: історико-публіцистичний нарис / З. О. Борисова, Є. О. Воробйов, Н. А. Германчук [та ін.]. – Полтава : Дивосвіт, 2001. – С. 139–144.

ШИЛОВА ГАЛИНА БОРИСІВНА

7.07.2013 р. пішла за життя Шилова Галина Борисівна. Народилася Галина Борисівна в 1925 році в м. Новоград...

З 1954 року Галина Борисівна працювала на кафедрі ортопедичної стоматології Полтавського стоматологічного інституту асистентом, у 1969 році отримала звання доцента, в 1970 році по 1987 рік була завідувачкою кафедри ортопедичної стоматології, в 1972 році Галина Борисівна присвоєно звання професора, з 1987 року по 1991 рік – професор кафедри ортопедичної стоматології, з 1991 року по 1999 рік – професор кафедри пропедевтики ортопедичної стоматології та ортодонції.

Усе своє життя Шилова Галина Борисівна присвятила ортопедичній стоматології, науці Г.Б. Шилова - автор 102 наукових праць, 79 раціоналізаторських пропозицій, 5 винаходів.

Напрямок наукової роботи Г.Б. Шилової була розробка, підвищення ефективності і функції жуваального апарату, відновлення різноміри видами зубних протезів. У докторській дисертації Г.Б.Шилової були висвітлені фізіологічні показники дії ортодонтичного лікування на стан здоров'я дитини і запропоноване коректне комплексне лікування.

Під керівництвом професора Г.Б.Шилової було виконано 17 Г.Т. Ковчів розробила методику постановки штучних зубів у повних знімних протезах; Л.Ф.Боса провела порівняльну оцінку функціональної цінності повних протезів, виготовлених за відбитками, знімним різноміри методами; Л.В. Новошківа визначила реабілітацію хворих із порушенням рухової функції жуваального апарату; А.Г.Заїца розробила методику виготовлення і фіксації знімних протезів при одиночних зубах; А.Г.Грицько визначила ортопедичне лікування пародонтозу з використанням вакуумної терапії; Б.М.Рішак розробив і визначив абразивний матеріал на основі гексаміту; С.А.Пагуляк визначив шляхи підвищення працездатності й ефективності лікувальної роботи лікарів стоматологічної ортопедії.

Під керівництвом Г.Б.Шилової проводилися розробки й удосконалення підготовки до протезування і методи виготовлення знімних протезів на основі визначення загальних і місцевих реакцій організму з метою прикорму процесу відновлення функції жування. Особливі увагу заслуговує методика електрошлакового переливу при виготовленні литих металевих протезів, у співпраці з Полтавським заводом «Пеламш» і заводом ім. Свердлова (Харків, Росія) виконували дослідний завод ліварної установи (автори Г.П.Семеново, А.В.Грицько, А.А.Ярошенко). Уважна методика литва переклимає свідчить про переваги цього виду литва в порівнянні з високочастотним (частота литва, міцність, еластичність).

У цей же час разом із заводом «Знаме» розроблена перспективна методика використання імплантатів при виготовленні як знімних, так і незнімних протезів (О.І.Тесленко).

Під керівництвом Г.Б.Шилової кафедра ортопедичної стоматології тісно співпрацювала з кафедрами фізіології, оперативної хірургії і топографічної анатомії, фармакології, мікробіології, що дозволило використовувати сучасні фізіологічні та морфологічні методи для глибшого вивчення впливу ортопедичних апаратів різноміри конструкцій на фізіологічні реакції організму людини в питанні адаптації, встановлення закономірностей свертковості, рухових, транзиту та зубних реакцій, томоусу і біологічності жувальних м'язів, якісного складу слюни (зміни плазми, азоту, біліка та ін.).

Методика, розроблені Г.Б.Шиловою та її учнями, досі використовуються для лікування хворих на кафедрі, застосовуються в практиці шкільної стоматології, в публікації у періодичних виданнях, раціоналізаторських пропозиціях, доповідях у стоматологічному середовищі, а також на різних міжнародних конференціях. Усе це - величезний внесок у розвиток ортопедичної стоматології. Багато учнів віддали їй за правдиве спрямування в житті: свій науковий шлях вони продовжують асистентами, доцентами, завідувачами кафедр ортопедичної стоматології в інших містах теперішнього СНД.

Співробітники кафедр ортопедичної стоматології УМСА, редакція журналу «Український стоматологічний альманах»

Кафедра пропедевтики ортопедичної стоматології та ортодонції // Українська медична стоматологічна академія. 1921–2001: історико-публіцистичний нарис / З. О. Борисова, Є. О. Воробйов, Н. А. Германчук [та ін.]. – Полтава : Дивосвіт, 2001. – С. 128–134.

Шилова Галина Борисівна // Український стоматологічний альманах. – 2013. – № 4. – С. 107.

ДІЛОПИСЬ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ АКАДЕМІЇ

**доктор медичних
наук, професор,
"Відмінник охорони
здоров'я".**

Я не боюсь бути неоригінальною, коли скажу: студент повинен добре усвідомити, чи по душі йому діло, якому він себе присвячує... Хочеться бачити своїх вихованців впевненими спеціалістами, щасливими в житті і роботі, але для цього необхідно цілеспрямовано йти до поставленої мети...

Тарасенко Л. М.

Тарасенко Лідія Мусіївна

Випускниця Донецького медичного інституту імені М. Горького. Учениця та послідовник наукової школи професора Транквіліаті Миколи Миколайовича. У студентські роки працювала в науковому гуртку, де виступала з доповідями, присвяченими вивченню толерантності організму до вуглеводів при тиреотоксикозі.

Бібліотека
ДМУ

Після закінчення вишу вступила до аспірантури при кафедрі патологічної фізіології Донецького медичного інституту імені М. Горького.

З 1967 року доля Лідії Мусіївни пов'язана з Полтавським медичним стоматологічним інститутом. Спочатку була обрана за конкурсом асистентом кафедри патологічної фізіології, згодом доцентом. У 1987 році очолила кафедру біологічної хімії.

Предметом наукових зацікавлень науковиці були проблеми стресу, стресорного ушкодження органевих тканин організму людини, а особливо щодо стоматології тканин порожнини рота. Під керівництвом вченої було створено наукову школу з вивчення проблем стрес-синдрому. Уперше на підставі багаторічних досліджень науково обґрунтовані патогенетичні механізми клітинного ушкодження тканин пародонта, підшлункової залози, які викликають метаболічні і гемоциркуляторні розлади в них.

Доведена роль типологічних особливостей реагування нервової системи в механізмах стресостійкості органів травлення. Результати фундаментальних досліджень професорки мали велике практичне та теоретичне значення, викладені в монографії Тарасенко Л. М., Петрушанко Т. О. "Стрес і пародонт" та навчальному посібнику "Біохімія органів порожнини рота".

Лідія Мусіївна була членом Міжнародного патофізіологічного, Українського патофізіологічного та біохімічного товариств. За значний внесок у розвиток охорони здоров'я України Указом Президента Тарасенко Лідії Мусіївни була призначена довічна державна стипендія як видатному діячу охорони здоров'я. Лідія Мусіївна була висококваліфікованим фахівцем, та людиною з великою життєвою мудрістю. З теплотою і ніжністю згадують колеги Тарасенко Л.М. – чудового експериментатора, глибоко порядну, інтелігентну людину, принципового та вимогливого керівника.

БІОЛОГІЧЕСЬКА
ДІМКА

Список наукових праць професора

Л. М. Тарасенко у фонді бібліотеки ПДМУ

577.1

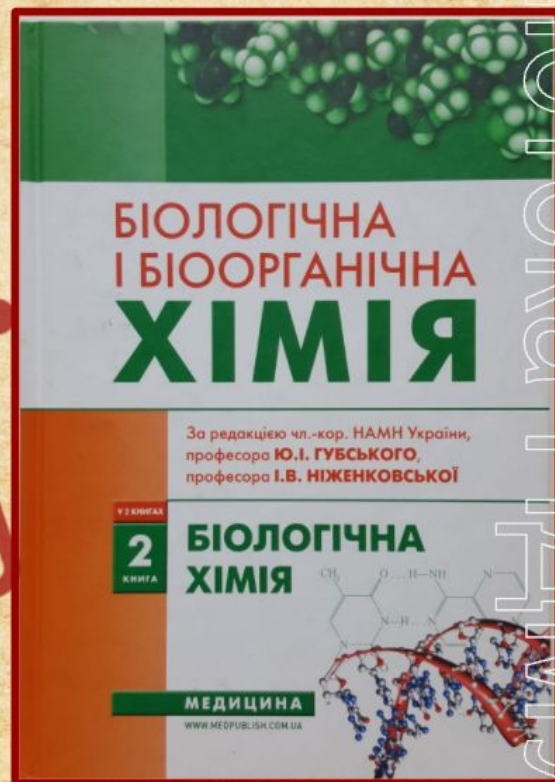
Б 63

Біологічна і біоорганічна хімія. В 2-х кн. : [підруч. для студентів вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації]. Кн. 2. Біологічна хімія / за ред. Ю. І. Губського, І. В. Ніженковської ; Ю. І. Губський, І. В. Ніженковська, М. М. Корда [та ін.]. – 2-ге вид., випр. – Київ : Медицина, 2017. – 543 с.

577.1

Б 63

Біохімічні показники обміну речовини та їх діагностичне значення : довідник / Л. М. Тарасенко, В. К. Григоренко, О. І. Цебржинський [та ін.] ; за ред. Л. М. Тарасенко ; МОЗ України, ЦМК, УМСА. – Полтава, 2004. – 64 с.

577.1

Б 63

Біохімічні показники обміну речовин та їх клінічне значення : навч. посіб. для студентів / Л. М. Тарасенко, Р. Я. Юхновець, В. К. Григоренко [та ін.] ; УМСА. – Полтава, 1996. – 47 с.

577.1

Б 63

Біохімія органів ротової порожнини : учбовий посіб. для студентів стоматологічного факультету / за ред. Л. М. Тарасенко ; скл. : Л. М. Тарасенко, Р. Я. Юхновець, В. К. Григоренко [та ін.]. – Полтава, 1994. – 91 с.

577.1

Б 63

Биохимия органов ротовой полости : учеб.-метод. пособ. для студентов стомат. фак. / под ред. Л. М. Тарасенко ; сост. : Л. М. Тарасенко, Р. А. Юхновец, В. К. Григоренко [и др.]. – Полтава, 1990. – 119 с.

616.316

С 49

Слюнные железы. Биохимия, физиология, клинические аспекты / Л. М. Тарасенко, Г. А. Суханова, В. П. Мищенко, К. С. Непорада. – Томск, 2002. – 123 с.

577

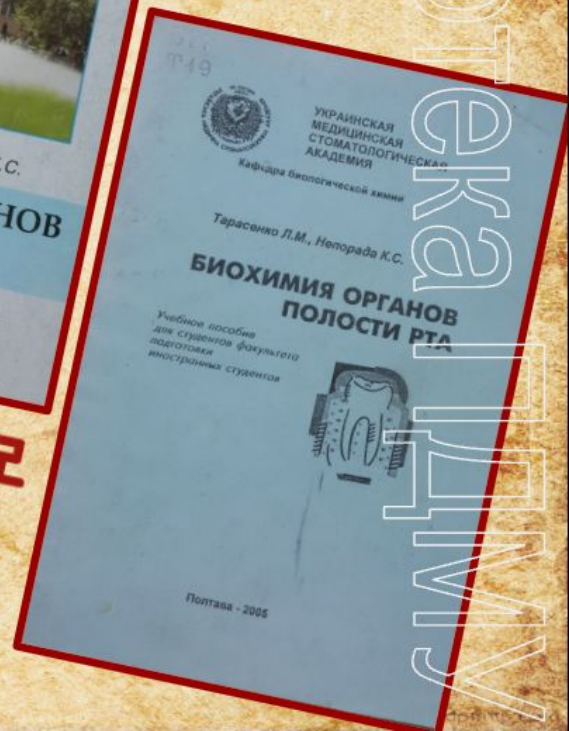
Т 19

Тарасенко Л. М. Биохимия органов полости рта : учеб. пособ. для студ. фак-та подготовки иностран. студентов / Л. М. Тарасенко, К. С. Непорада ; УМСА, Каф. биохимии. – Полтава : РВВ УМСА, 2005. – 55 с.

577.1

Т 19

Тарасенко Л. М. Биохимия органов полости рта : учеб. пособ. для студентов факультета подготовки иностранных студентов / Л. М. Тарасенко, К. С. Непорада. – Полтава : Полтава, 2008. – 71 с.

Библиотека
ЕКА
УДМУ

616.314

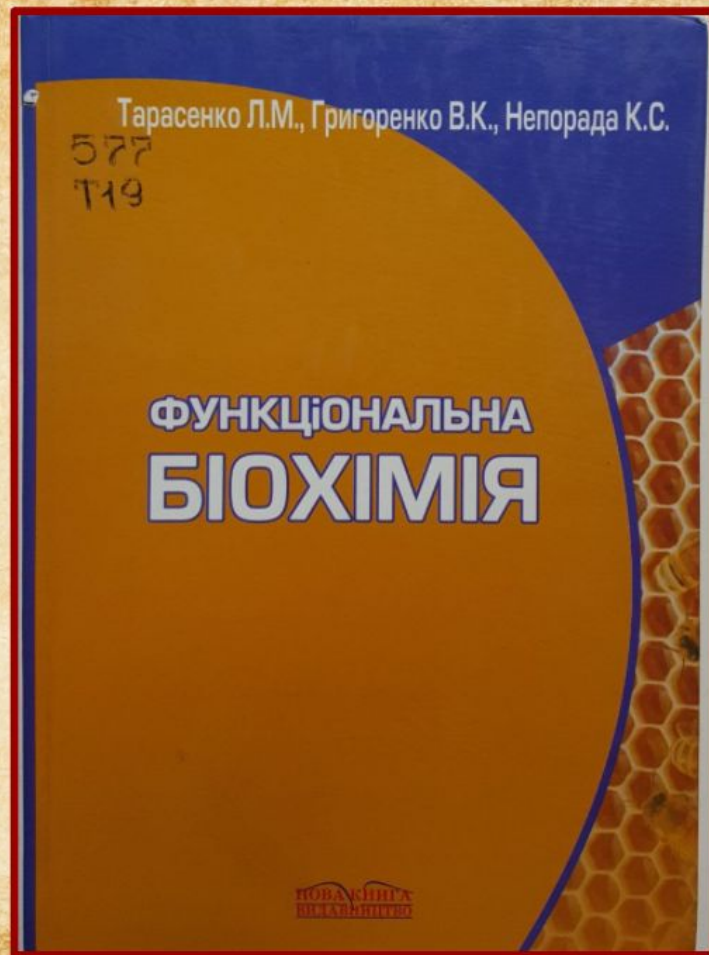
Т 19

Тарасенко Л. М. Стресс и пародонт / Л. М. Тарасенко, Т. А. Петрушанко. – Полтава : Барз, 1999. – 189 с.

577.1

Т 19

Тарасенко Л. М. Функціональна біохімія : підруч. для стомат. фак. ВНЗ IV рівня / Л. М. Тарасенко, В. К. Григоренко, К. С. Непорада ; за ред. Л. М. Тарасенко. – Вид. 2-ге, доопрацьов. і доп. – Вінниця : Нова книга, 2007. – 379 с.

Література про життя і діяльність Л. М. Тарасенко

Життя присвячене людям (до 80-річчя з дня народження професора Л. М. Тарасенко) /

С. М. Білаш, О. М. Проніна, М. М. Коптев [та ін.] // Вісник проблем біології і медицини. – 2017. – Т. 4, № 1 (139). – С. 11.

Кафедра біологічної хімії // Українська медична стоматологічна академія. 1921-2001 :

історико-публіцистичний нарис / З. О. Борисова, Є. О. Воробйов, Н. А. Германчук [та ін.]. – Полтава : Дивосвіт, 2001. – С. 84–86.

Кафедра медичної, біоорганічної та біологічної хімії // Одкровення. 1921-2016: ВДНЗУ

"Українська медична стоматологічна академія" у спогадах сучасників = Revelatio / автор ідеї, кер. автор. кол. В. М. Ждан ; авт. літ. зап. С. І. Польщикова ; худож. О. Б. Шарбенко. – Полтава : Мирон І. А., 2017. – С. 117–118.

Тарасенко Лідія Мойсеївна, завідувача кафедрою біологічної хімії, доктор медичних наук, професор, член-кореспондент Нью-Йоркської Академії наук, ветеран праці і Української медичної стоматологічної академії // Автографи ветеранов / сост. А. М. Филатьев. – Полтава, 1996. – С. 199–202.

